

COMMEMORACIÓ A LA BISBAL → Un segle d'història

■ L'amfiteatre d'El Mundial serà l'escenari d'un acte institucional i de presentació, el 13 de maig, dels actes del centenari de la concessió del títol de ciutat a la Bisbal d'Empordà. Des de l'àrea de Cultura s'ha explicat que fa temps que hi ha comissions

que estan treballant en aquests actes, que arribaran fins al 9 de maig de 2007. Tot i que es porten amb absolut secret, se sap que s'ha fet un logotip especial, s'han iniciat unes rutes pedagògiques i Video Play Serveis prepara un DVD commemoratiu.

Cent anys amb el títol de ciutat

La distinció, que ara se celebrarà, no hauria estat possible sense l'ús de les influències polítiques. La justificació reial per a la concessió del títol va ser purament anecdòtica

Ignasi Corney, La Bisbal. El segle XIX a la Bisbal és un reflex del clima d'agitació i de convulsió política que es viu arreu de l'Estat. Aquest abrandament, amb tota una profusió d'artistes i de professionals liberals (periodistes, coristes, compositors, actors, poetes o autors teatrals, entre d'altres) conforma una mescla que crida poderosament en un període com la Restauració. En aquest moment, la Bisbal viu d'una petitíssima indústria dedicada majoritàriament als sectors del suro i de la ceràmica. L'economia es recuperava de la plaga de la fil·loxera i la població voltava els 4.500 habitants.

Hi havia diverses societats polítiques i culturals que expandien les seves idees arreu. L'Ateneu Pi i Margall, el *Centro de Católicos*, el *Centro Republicano Reformista* o l'Escut Emporità en són alguns exemples. Cadascun d'aquests grupuscles era organitzador de tota mena d'actes, que anaven des de la publicació de setmanaris informatius, cadascun amb la seva càrrega d'ideologia, passant per la representació de peces teatrals.

A finals de segle, la Bisbal va dotar-se d'un aire senyorial gràcies a una classe burgesa emergent que li donava «glamur». Existia, per dir-ho d'alguna forma, una aristocràcia que comptava amb una forta presència en balls com els de carnaval, amb l'organització de majestoses comparses i la participació en rituals i cerimònies religioses. Era una alenada d'aire fresc a mig camí entre la intel·lectualitat, l'exquisitesa i la bohèmia.

Hi havia una Escola Menor de Belles Arts al costat del Teatre Principal, actualment desaparegut. Aquest teatre, edificat el 1850, comptava amb espais propietat de les famílies d'aquesta alta societat integrada per burgesos i nobles que anaven a passar-hi l'estona. I els casinos —el *Casino de los Arcos* o el *Cafè de les Delícies*; aquest últim conegut popularment com *Can Met*— i les tertúlies estaven a l'ordre del dia.

Tertúlies casolanes

Centrem ara la nostra mirada en la casa d'un rellotger local, Rodolf Oliver, un patriota de conviccions romàntiques i ideologia carlina. Aquest personatge va ser l'encarregat de muntar i vendre el rellotge públic del campanar de l'església parroquial, construït pel rellotger de la població de Mòrez, Paul Odobey, l'any 1900. Les tertúlies

CARRUATGES AL DARÓ. Imatge que presentava el riu durant un dia de fira, en l'època en què la Bisbal va rebre el títol de ciutat.

El rei Alfons XII atorga el títol honorífic de ciutat a la Bisbal d'Empordà

Ignasi Corney, La Bisbal. El 16 de maig de 1906, Jaime Escobar, representant del Govern Civil de Girona, notifica per escrit a l'alcalde de la Bisbal d'Empordà, Josep Maria Fina —en el càrrec des del gener d'aquell any que el ministre de Governació, Alvaro de Figueroa, li havia expressat per escrit cinc dies abans que «Su Majestad el Rey (que dirige y gobierna) se ha dignado expedir por este ministerio el real decreto siguiente: *Queriendo dar una prueba de mi real aprecio a la villa de la Bisbal, provincia de Gerona, y teniendo en cuenta el aumento de población así como su importancia agrícola, industrial y*

comercial, vengo en concederle el título de ciudad. Dado en Palacio a diez de mayo de mil novecientos seis. Alfonso. El Ministro de la Gobernación, Alvaro Figueroa.

Figueroa es va posar en contacte amb Escobar l'endemà que el rei atorgués la distinció. El pleinari municipal de 17 de maig va donar compte del decret i, just un dia més tard, el Butlletí Oficial de la Província el recollirà. És el document que reproduïm a continuació.

Les actes municipals expliquen que el batlle Fina va dir que «el título no es más que honorífico, que no ha de alterar en nada la tributación exigida a esta villa, puesto que la triutación se exige por el número de habitantes».

El secretari de la població, Joan de Carreras, evidencia que molts regidors no van assistir al ple intencionadament informant de l'inici de la sessió un cop «dada cuenta de las escusas de los que no asistieron».

■ Molts regidors van decidir no assistir al ple de forma intencionada

EDICTE. El Butlletí Oficial on es publicava la concessió del títol.